

SLOVENSKI

POROČEVALEC

INFORMACIJSKI VESTNIK OSVOBODILNE FRONTE

Cena L.2.- ali 30 Pr.

Leto III.

2. december 1942-št. 44

ZAČETEK VELIKE SOVJETSKE OFENZIVE NA VZHODNI FRONTI

Za ameriško-angliškim izkrocnjem v francoski severni Afriki, ki je zadala Hitlerjevemu banditskemu bloku prvi udarec, je sledil kmalu drugi udarec: pričetek velike sovjetske ofenzive na vzhodni fronti. Ni dvoma, da je ta udarec za Hitlerja neprimerno težji in nevarnejši, kakor pa prvi. Prvi ga je omajal predvsem moralno-politično, predvsem z dejstvom, da zavezniška zasedba severne Afrike odpira perspektive druge fronte v Evropi. Toda sovjetska ofenziva je več: njen obseg in njeni prvi rezultati kažejo, da gre tu za uničenje vseh dosedanjih Hitlerjevih vojaških ciljev, da gre kratko malo za vojaško uničenje Hitlerjevega bloka. Vzhodna fronta je ostala in bo ostala glavno bojišče svobodoljubnih narodov, bojišče, na katerem se bo odločila usoda bodočega sveta. Prav zaradi tega je sovjetska ofenziva tudi postala središče pažnje milijonov in milijonov ljudi po vsem svetu.

Prvi rezultati sovjetske ofenzive, ki nedvomno predstavlja šele prvi korak, splošno pripravo za odločilne udarce, razodevajo zlasti dve dejstvi:

1. Nemška hitlerjevska armija in ves hitlerjevski aparat je izkrvel in moralno oslabil že do take mere, da se izguba iniciative za Hitlerja lahko kaj kmalu spremeni v začetek splošnega vojaškega poraza. Ni dvoma, nemška vojska še vedno predstavlja orjaško moč in se bo gotovo lahko še močno zoperstavljala sovjetskemu pritisku. Toda njen vojaški poraz na vzhodni fronti se je že začel s trenutkom, ko je pred Stalin-gradom Rdeča vojska iztrgala Hitlerju iz rok iniciativo. Upravičeno zato moskovská "Pravda" piše, da to pot Rdeča armada ne bo dala iniciative iz rok vse dotlej, dokler ne bo zadnji fašistični vojak izgnan s sovjetske zemlje.

2. Rdeča vojska je pokazala moč, kakršne je nesposobna katera koli druga armada na svetu. Več ko štirimesečne ofenzivne operacije ne le da je niso oslabile, ampak so ji dale moč, da je lahko neposredno po oslabitvi namške ofenzive prešla v veliko ofenzivo na nekotikih točkah ogromne fronte. Še enkrat se je ob tej priliki pokazala neizmerna materialna in moralna sila sovjetske demokracije, sovjetskega sistema. Ni dvoma, da bodo boji prihodnjih tednov in mesecev dali le še silnejši elan tej veliki bojovni družini svobodnih narodov, ki je s sedanjo ofenzivo pristopila k dokončnemu uničenju fašističnih imperialistov.

Za slovenski narod ima sovjetska ofenziva izredno važnost v dveh pogledih:

1. V vojno-političnem pogledu sovjetska ofenziva - skupaj z zavezniško akcijo v Afriki - olajšuje vojaške operacije slovenske osvobodilne vojske, a obenem ji nalaga izredno važne naloge, zlasti glede okupatorskega transportnega sistema. Zimski meseci tudi za naše partizane ne bodo meseci popuščanja v borbi, ampak nasprotno, prehod v močne ofenzivne operacije na vseh sektorjih. Za te svoje naloge se naši partizani danes tudi že marljivo pripravljajo.

2. V političnem pogledu pomeni sovjetska ofenziva nov udarec reakcionarnim iluzijam raznih mihajlovičevskih in drugih belogardističnih elementov, ki grade svojo politiko na možnosti nekakšnega separatnega miru imperialistične Italije z Anglijo in Ameriko, mimo ZSSR. Toda prisotnost ZSSR je tako temeljita in odločilna, da onemogoča vsakršne trajnejše imperialistične kombinacije, ki bi jih nekateri hoteli vzpostaviti na škodo samoodločbe narodov. Prisotnost ZSSR n.pr. onemogoča Mussoliniju

ali imperialistični italijanski reakciji, da bi skovala separaten "mir" na škodo zatiranih narodov. Rdeča Armada je pričela svoj zmagoviti pohod proti zahodu in nosi narodom Evrope svobodo in jamstvo za spoštovanje njihove pravice do samoodločbe.

To so tudi razlogi, zaradi katerih slovenski narod z radostjo spremlja velike ofenzivne napore sovjetskih narodov in se jim istočasno pridružuje z ojačenjem svoje lastne borbe.

ZBIRAJMO ZA NAŠE PARTIZANE: OBUŤEV, OBLEKO, VOLNENE STVARI, ZIMSKO PERILO, RJUHE, ODEJE, PIAŠČE, NALBEŤNIKE, SOTORE, ROKAVICE, NOČAVICE, ZIMSKA POKRIVALA, ROBCE ITD! OD NAŠE ZAVEZANOSTI IN POZRETVOLNOSTI JE ODVISNO, ALI BODO ZAVAROVANI PROTI MRAZU, DEZJU IN SNEGU! PODEPRIMO NAŠE HRABRE BRATE V NJIHOVEM ZMAGOVITEM, A TEŽKEM BOJU! VSE ZA NAŠE PARTIZANE! VSE ZA

ČIMPREJŠNJO ZMAGO!

"NE POZABITE, DA VAS V VAŠEM BOJU SPREMLJATA PRIJATELJSTVO IN LJUBEZEN VELIKEGA SOVJETSKEGA LJUDSTVA!" *Zih.*

7. november 1942. - veliki zgodovinski mejnik.

Zivced
Londonski dnevnik "Times" je zapisal, da bo 7. november 1942. za vselej ostal zgodovinski mejnik v razpletu sedanje velike vojne. Stalinov govor ob 25. obletnici Velike Oktoberske Socialistične revolucije, pričetek velike zavezniške vojaške akcije v severni Afriki, bližnji razpad italo-nemške razbojniške koalicije, ki ga je napovedal Stalin v svojem odgovoru na vprašanja ameriškega časnikarja, zmagovita sovjetska ofenziva v rajonu Stalingrada in na centralni fronti, vse to oznanja bližajočo se uro vstajenja tlačanih narodov Evrope.

Veliki uspehi Delavsko-kmečke Rdeče Armade na področju Stalingrada so največje jamstvo, da bo Sovjetska zveza v celoti izpolnila vse tiste nade, s katerimi spremljajo njen herojski boj milijoni zaslužjenih ljudi vsega sveta.

Toda 7. november 1942 ni le pomemben mejnik v razvoju mednarodnega vojaškopoličnega položaja, marveč je hkrati s tem in prav zaradi tega tudi važen mejnik v razvoju dogodkov v jugoslovanskih deželah na sploh, v Sloveniji pa še posebej. Narodi Jugoslavije vidijo v vojaških zmagah anglo-sovjetsko-ameriške koalicije svoje lastne zmage, zakaj k tem zmagam so nemalo prispevali s svojimi velikimi žrtvami in svojim junaškim partizanskim bojem, ki je vzbudil občudovanje vsega sveta. Samo narodno-osvobodilno partizansko gibanje, ki ga na Slovenskem vodi OF, se je na Jugoslovanskih tleh ves čas aktivno borilo za stvar velikih zaveznikov in s tem tudi za stvar slovenskega naroda ter vsega svobodoljubnega človeštva.

Prav 7. novembra 1942. je to dejstvo dobilo največje priznanje in zagotovitev, da bodo jugoslovanski narodi v polni meri deležni vseh sadov velike zmage nad fašističnim barbarstvom. "Ni več daleč dan, ko boste Jugoslovani svobodni! Ne pozabite, da vas v vašem boju spremljata prijateljstvo in ljubezen velikega sovjetskega ljudstva!" S temi besedami je Vseslovanski odbor v Moskvi odgovoril jugoslovanskim partizanom na njihov pozdrav, ki so ga ob 25-letnici Velike Oktoberske Socialistične revolucije poslali Sovjetski Zvezi. Na to prijateljstvo in na to ljubezen velikega sovjetskega ljudstva pa je danes moči zičati več ko na vse platične izjave in papirnata poročila.

Tri usodne pomote v belogardističnih računih.

Toda, če veliki dogodki, ki so se pričeli vrstiti po 7. novembru 1942., dajejo jugoslovanskemu in slovenskemu osvobodilnemu gibanju novega neslutnega poleta, pa po drugi plati pomenijo ogromen in temeljit križ preko računov, ki jih je delala izdajalska belogardistična svojata.

1. Prodana gospoda iz bele garde je računala, da bo med anglosaškimi zavezniki zmagala chamberlainovska politika: da se bo morala Sovjetska Zveza sama izorjavati v boju s hordami nemškega fašizma in njegovih vazalov, da se bo zategadelj vojna zavlekla v nedogled; da bodo medtem krvavi belogardistični psi, oprti na vojaško silo italo-nemški okupatorjev lahko zadušili vsenarodne in herojske osvobodilne napore slovenskega ljudstva.

2. Protinarodne in protiljudske hijene Natlačenovega in Avsenekovega kova so imele pred očmi tihi sporazum med angleško-chamberlainovsko kliko in Mussolinijevo Italijo, sporazum, ki bi dal tem hijenam za njihovo izda-

jalsko početje pod tujo okupacijo popoln odpustek in ki bi ustvaril reakcionarno protitež vpliva Sovjetske Zveze ter potisnil v politično ozadje tega velikega pobornika prave ljudske svobode in bratstva med enakopravnimi narodi.

3. Klercfašistični organizatorji državljanske vojne na Slovenskem in njihovi jugofašistični podrepaniki iz Mihajlovičevega tabora so računali, da bodo v primeru vojaškega zloma osiščnih držav na vzhodnem bojišču anglo-saške čete nastopile v obrambo vse protiljudske reakcije na evropski celini. Slovenska izdajalska reakcija je računala, da bodo anglo-ameriški bajoneti preperečili pravični obračun teptanega ljudstva s tujimi tlačitelji in domačimi izdajalci. Računala je, da ji bo na teh bajonetih spet prinešena osovražena oblast nad slovenskim ljudstvom.

P r e k r i ž a n i r a č u n i .

Dogočki okrog 7. novembra 1942, so več ko očitno pokazali, da iz te belogardistične moke ne bo kruha.

Stalin je 6. novembra, na predvečer 25-letnice Oktoberske Revolucije, podčrtal progresivno utrjevanje anglo-sovjetsko-ameriške koalicije, ki stoji italo-nemški koaliciji nepomirljivo nasproti in ki temelji na enotnem akcijskem sporazumu: "Uničenje rasne ekskluzivnosti, enakopravnost narodov in nedotakljivost njihovih ozemelj; osvobojenje podjarmljenih narodov in upostavitve njihovih suverenih pravic; pravica vsakega naroda, da se ustroji po svoji želji; gospodarska pomoč prizadetim narodom in podpora pri upostavljanju njihovega materialnega blagostanja; vzpostavitev demokratičnih svoboščin; uničenje hitlerjevskega režima."

Enakopravnost narodov, pravica vsakega naroda do samoodločbe, demokratične svoboščine, - to so trije glavni stebri akcijskega programa, ki so si ga postavili naši veliki zavezniki. To so tudi tista tri temeljna načela nacionalne in državljanske svobode, proti katerim so se današnji belogardistični voditelji borili ves čas obstoja Jugoslavije in nasproti katerim so že v stari Jugoslaviji ves čas postavljali načelo fašističnega "novega reda v Evropi". Zato je bilo več ko razumljivo, da so po tuji okupaciji Slovenije krepko podprli prizadevanje italo-nemške razbojniške koalicije, da so novačili in še novačijo slovenske fante in može za po-možno vojsko te koalicije, za razne "antikomunistične milice" in "legije smrti"; zato so z organiziranjem Robottijeve "edino poštene slovenske mladine" razbremenjevali okupatorske čete in jih sproščali za druga bojišča proti anglo-sovjetsko-ameriški koaliciji; zato se je bela garda ves čas aktivno borila za stvar italo-nemške koalicije, proti stvari slovenskega naroda in vsega svobodnega slovenskega ljudstva; zato vsa ta belogardistična mrhovinarska nesnaga na Slovenskem spada med graditelje "novega reda v Evropi", o katerih je Stalin dejal: "Naša tretja naloga je v tem, da razrušimo osovraženi "novi red v Evropi" in kaznujemo njegove graditelje."

Kaznovati graditelje "novega reda v Evropi" to je zahteva vseh svobodoljubnih narodov in naši veliki zavezniki so se v tem že sporazumeli - ter skozi usta sovjetskega komisarja za vnanje zadeve Molotova priznali važno vlogo, ki v tem pogledu že danes pripada ljudskim maščevalcem, herojskim partizanskim borcem. Tudi prezident Roosevelt je 17. novembra 1942. nedvoumno izjavil, da so zavezniki proti tistim, ki so sodelovali s Hitlerjem in z osjo.

Kar se tiče italijanske fašistične hijene, na katere tihi sporazum z angleško reakcijo so tolikanj računali naši domači prodanci, je Churchill govoril iz duše angleškega naroda, ko je 11. novembra dejal: "Italija bo zdaj začela bolje razumovati, kaj je vojna in kako nespametno je, iti v vojno tedaj, ko se samo zdi, da leži nasprotnik že pobit na tleh." Akcija v severni Afriki in sediti letalski napadi na italijanska mesta dovolj jasno pričajo, da tu ne gre za sporazum, marveč za uničenje mussolinijevske države in njenih inspiratorjev, za uničenje mussolinijevske vojske in njenih voditeljev.

In končno, zmagovita sovjetska ofenziva v rajonu Stalingrada ter na centralnih fronti je dokazala, da so se temeljito zmotili tisti, ki so računali, da bosta pod udarci Hitlerjevih hord zlomljeni sovjetska vojaška sila in sovjetski politični vpliv. Dogodki pod Stalingradom so še enkrat izpričali vso nezlomljivo vojaško moč Sovjetske Zveze in s tem iznova potrdili dejstvo, "da danes nobenih važnih vprašanj v mednarodnih odnosih, še toliko manj pa vprašanj Vzhodne Evrope - ni moči reševati brez aktivnega sodelovanja Sovjetske Zveze, da se morajo ponesrečiti vsi poizkusi, iti mimo Sovjetske Zveze in reševati taka vprašanja za hrbtom Sovjetske Zveze" /Molotov na zasedanju Vrhovnega Sovjeta SSSR, 31. VIII. 1939/

Dogodki pod Stalingradom so zategadelj jamstvo, da bo akcijski program anglo-sovjetsko-ameriške koalicije postal kri in meso.

Skupaj s tujimi okupatorji v skupni prepad....

Vsi dogodki zadnjih dni bodo imeli in že imajo za posledico naraščajoči notranji razkroj v vrstah bele garde, ki bo napredoval toliko hitreje, kolikor bolj strnjeno bo slovenski narod stopal v zadnje razdobje svojega osvobodilnega boja.

Tisti slovenski ljudje, ki so bili siloma vključeni v belogardistične oddelke in njihove "vaške straže" bodo odpadli in že odpadajo ter množe neusahljive vrste partizanskih borcev. Vodstvo bele garde pa si je s svojimi v nebo vpijočimi zločini podrlo vse mostove za umik. Darlan je bil samo eden in samo v Severni Afriki! Zato je porok enodušni odpor, ki ga je njegov slučaj izzval v vseh zavezniških državah. Vodstvo bele garde, vstevši mihajlovičevske darlanovske vetrnice, ima pred seboj eno samo pot, tisto pot, ki mu jo kaže klerofašistična žebotovsko-avseneška klika okrog "Slovenca": skupaj z italo-nemškimi graditelji "novega reda" z glavo naprej v prepad.

Tak bo na dan Vstajenja slovenskega naroda neizbežen konec največje sramote v zgodovini slovenstva!

SLOVENCII! PRIJAVLJAJTE ORGANOM SLOVENSKE NARODNE OBLASTI IN ORGANOM SLOVENSKE NARODNE VOJSKE BELOGARDISTIČNE ZLOČINCE, KI SO V NEMSKO-ITALIJANSKI DENUNCIANESKI SLUŽBI! SMRT IZDAJALCEM!

S S L O V E N S K I H B O J I Š Č .

Glavno poveljstvo slovenskih partizanskih čet objavlja naslednje podatke iz bojev slovenske narodno-osvobodilne vojske proti okupatorjem in belogardističnim-mihajlovičevskim tolпам:

30. novembra 1942.

V vseh slovenskih pokrajinah zavzemajo boji slovenskih partizanskih čet proti okupatorjem in domačim izdajalcem vse večji obseg. V takozvani Ljubljanski pokrajini so naše čete nadaljevale z očiščevalno akcijo proti belogardističnim tolпам in dosegle znatne uspehe. Znaten del pokrajine je popolnoma očiščen belogardističnih tolп in to ozemlje popolnoma kontrolirajo naše čete. Izvršeno je bilo nekaj uspešnih napadalnih akcij proti okupatorjem. Na sektorju Zalog-Polica so naše čete brez izgub odbile dva italijansko-belogardistična napada. Nadaljujejo se očiščevalni boji proti beli gardi v Beli Krajini, kjer so naše čete 3. udarne brigade in Vzhodno-dolenjskega odreda dosegle znatne uspehe. Ojačena je tudi diverzantska in sabotažna akcija naših čet. Na treh mestih je bila razrušena proga ter uničeni odnosno poškodovani trije transporti. Na Primorskem nadaljujejo čete Soškega odreda z akcijami manjšega obsega proti italijanskim okupatorskim trupam. Izvršenih je več sabotažnih dejanj. Na Gorenjskem in Koroškem so čete I. grupe slovenskih partizanskih odredov izvršile več uspešnih napadalnih akcij. Čete II. grupe odredov so bile na Stajerskem, zlasti v Savinjski dolini težke boje z nemškimi trupami. Oživljene so akcije na sektorju Kozje-Rogaška Slatina.

Navajamo nekoliko konkretnih poročil iz teh bojev:

ZAHOVNO-DOLENJSKI ODRED: 5. novembra je bilo v manjšem spopadu naše patrole z belogardistično patrolo ubitih do 7 belogardistov. Ostali so pobegnili. Rešili smo več žensk, ki jih je belogardistična patrola aretirala po okoliških vaseh. - 10. novembra smo zažgali gasilski dom v Sostrem, ki je bil določen za belo gardo. Isti dan smo izvršili napad na belogardistično patrolo v Sostrem. Belogardisti so imeli več ranjenih. - 17. novembra smo izvršili napad na italijansko kolono pri Polici. Italijani so imeli 6 mrtvih in več ranjenih. - Istega dne smo obstreljevali belogardistično utrjeno postojanko pri Sv. Urhu (Dobrunje). Belogardisti so imeli 4 mrtve in več ranjenih. Med ubitimi je bil tudi zloglasni belogardistični poglavar Cankar. - 20. novembra smo v spopadu patrol pri Polici pobili 4 belogardiste. - 22. novembra je uspelo večjim italijanskim oddelkom v družbi belogardističnih tolп preko gozdov izvršiti napad na taborišče ene naših čet, v katerem se je nahajala samo straža. Imeli smo nekaj materialne škode, drugih žrtv nobenih. Ko so se okupatorske in belogardistične tolpe vračale jik je iz zasede napadla ena naših čet. Sovražnikove izgube niso znane. Istega dne so se naše patrole spopadle z belo gardo pri Polici in pobila 6 belogardistov. Mi nismo imeli nobenih izgub.

24. novembra je sovražnik napad ponovil z okoli 1500 možmi. Sovražniku je uspelo prodreti do nekaterih vasi, kjer je požgal nekaj hiš in vršil svoje običajno razbojniško nasilje nad civilnim prebivalstvom, pri čemer so domači belogardistični banditi prekosili najbolj zločinske italijanske tipe v nasilju proti civilnemu prebivalstvu. Noben partizan ni bil ne mrtev ne ranjen. Izgube sovražnika v celoti niso znane. Pri Razorih smo pobili 6 belogardistov in zaplenili nekaj orožja. Sovražnik se je zvečer umaknil na Šmarje in Grosuplje.

VZHODNO-DOLENJSKI ODRED: Objavljamo podrobnejši opis bojev na Žumberškem sektorju, ki so ga vodili partizani I. bat. VDO skupaj s hrvaškimi partizani proti ustašem in o katerem smo prinesli kratko poročilo že v zadnji številki "Slovenskega poročevalca":

V bitki so sodelovali Žu.-mberčani, 1. četa mladincev in naš gorjanški I. bataljon VDO. Naš bataljon je dobil obvestilo, naj pride na pomoč Žumberčanom. Gorjanci so se takoj odzvali. Ko so prišli na bojišče je bil položaj naslednji: Žumberčani in mladinci so se borili na 6 km dolgi fronti z ustaši. Položaj je bil za hrvaške partizane kritičen in bi se najbrže morali umakniti. Sodelovalo je okoli 1000 ustašev. Gorjanci so takoj zamašili praznine med Žumberčani in mladinci. Skupno so napadli utrjene postojanke Jezernice, Sv. Nikolaj in Zmagovci. S prvim združenim skupnim nastopom so razbili ustaški odpor. Zasedli so vse 4 utrjene postojanke in gonili ustaše še 2 uri. Ustaši so zbegani pribežali prav do Karlovca. Gorjanci so udarno in vešče napadli Sv. Nikolaj. Pri tem sta se zlasti odlikovala partizanka Sonja in partizan Antonio Dettore, bivši italijanski vojak, ki je prešel na stran partizanov. Dobilili so znaten plen. Ustaši so imeli okoli 50 mrtvih in veliko število ranjenih.

Prinasamo tudi opis boja, ki ga je z uspehom bil isti bataljon VDO z belo gardo in Italijani 14. oktobra pri gradu Globočnik pri Dobravi-Prekopi:

Gorjanci so bili v zasedi takoj pod gradom Globočnik, v katerem je bila utrjena belogardistična tolpa. Najprej je padla v zasedo belogardistična patrola na biciklih in nato še patrola 12 mož. Takoj je začel kositi naš ogenj. Na mestu je obležalo mrtvih 7 belogardistov. Nato so beli dobili pomoč iz gradu. Uspelo jim je pri svojem napadu ujeti partizana Turka in mu vzeti puško. Predno je belim uspelo tov. Turka razorožiti je ta pobil 3 belogardiste. Nato je nenadoma pograbil puško mrtvega belogardista, skočil v jarek ter srečno pobegnil. Potem je pa tudi naša zaseda, v kateri je bila samo majhna naša patrola, dobila pomoč in so beli pod ognjem naših partizanov panično pobegnili. Uspeli so na to še enkrat zbrati ves svoj pogum in so ponovno prešli v napad. Naši so jih naskočili kakor hitro so se pokazali na cesti. Naš mitraljez je vsul nanje ogenj iz bližine 20 metrov. 15 belogardistov je obležalo mrtvih, ostali so pobegnili v zavetje grajskih zidov. Poklicali so na pomoč Italijane in belogardiste iz Kostanjevice. Ti so res prišli, toda naši so jih pripravljeno dočakali ter odbili ene in druge. Koliko žrtev je imel sovražnik v teh bojih, ni znano. Gorjanci so svoje položaje obdržali. V teh bojih sta se zlasti odlikovala partizana Turk Anton in Reberšek Franc ter cel 1. vod 2. čete. Boje sta vodila komandant bataljona Dušan Sivec in politkom Počkaj.

26. oktobra t. l. je 1. četa gorjanškega bataljona VDO napadla utrjeno belogardistično postojanko v cerkvi na Slivovci. Postavila je 15 kg težko bombo pred glavna vrata. Ob intenzivnem ognju belogardistov so naši vdrli skozi razrušena vrata. Belogardisti so se umaknili v stolp, nato so pa dobili pomoč s strani bližnjih italijanskih in nemških posadk, nakar se je naša četa morala umakniti. Belogardisti so imeli do 7 mrtvih. Naši brez izgub.

24. oktobra so partizani VDO napadli italijansko patrolo ob železnici. Ubitih je bilo 5 Italijanov, 1 ujet, razorožen in izpuščen, zaplenjen je bil 1 puškomitraljez, 1 puška, nekaj bomb in municije.

DOLOMITSKI ODRED: 19. novembra smo izvršili čiščenje nekaterih vasi od bele garde. Pri tem smo ubili 6 belogardistov, ki so dajali oborožen odpor. - 18. novembra smo napadli belogardistično postojanko v Logu. Belogardisti so imeli do 15 mrtvih. Zaplenili smo veliko količino raznega materijala in živil. Istega dne smo iz zasede napadli italijansko in belogardistično kolono ter jo prisilili k umiku. Sovražnik je imel precejšnje izgube na mrtvih in ranjenih. - Manjši naš oddelek je istega dne pognal v beg belogardistično tolpo nad Podutikom ter jo gnal vse do ljubljanske mestne mitnice nad Kosezami.

4. UDARNA BRIGADA /"LJUBE ŠERCERJA"/: 23. X. so naši oddelki napadli italijansko kolono pri vasi Pokojišče. Italijani so se spustili v paničen beg. Padlo je do 10. Italijanov. Zaplenili smo nekaj bomb in municije

24. oktobra so naši oddelki napadli utrjeno belogardistično gnezdo Dobec. Zažgali smo tri gnezda odpora, v katerih je bila zbrana belogardistična tolpa. Število belogardističnih žrtev neznano. - Manjši naš oddelk je na področju Grosuplje napadel belogardistično patrolo, ki je gnala neko aretirano žensko. 2 belogardista sta bila ubita, 4 ranjeni, a ženska osvobojena.

NOTRANJSKI ODRED: Koncem novembra je NO pognal v zrak italijanski vojaški transport pri Čušperku. Sovražnik je imel velike ljudske žrtve. Podrobnosti še niso znane.

SOŠKI ODRED: (Primorje): Naš odred se je šele v toku septembra in oktobra razvil v močno partizansko enoto, ki je sposobna zadajati sovražniku tudi težje udarce. Prej so na našem sektorju delovali samo manjši oddelki, ki so v glavnem vršili akcije diverzantskega značaja. To pot poročamo samo o nekaterih takih akcijah teh manjših partizanskih predhodnic sedanjega Soškega odreda.

15. maja sta bila pri Avberju razorožena 2 vojaka. Zaplenjena 1 puška in 1 revolver. Isti dan napadenih 8 karabinerjev, 1 ubit, več ranjenih. Zaplenjena 1 puška in municija. - 20. junija sta bila pri Ajdovščini ubita 2 karabinerja. Zaplenjena 1 puška in municija. - 24. junija je bila pri Gabrovici pri Trstu poškodovana železniška proga ter uničena dva vagona. Istega dne sta bila uničena 2 električna stolpa/transformatorja/. - 26. VI. je bila pri Šempasu zaplenjena puška in municija razoroženega karabinerja. - 22. VII. je minerski oddelk pod vodstvom tov. Stenjke med Ivangradom in Temenico na Krasu miniral 4 električne stolpe. Škoda se ceni na poldrugi milijon. Istega dne je patrola vipavske čete pri St. Vidu napadla italijanski vojaški kamjon. Pri tem sta bila ubita 2 oficirja, 2 podoficirja in 7 vojakov, a ostali so bili težkoranjeni. Zaplenjen je bil 1 puškomitraljez "Breda", 7 pušk, 3 pištole, več bomb in municije ter vojaški dokumenti. - 29. VII. je patrola tolminske čete pri Kanalskem vrhu minirala 4 velike električne stolpe. Škoda se ceni na poldrugi milijon. Istega dne je naša patrola obstreljevala italijansko vojašnico v Ajdovščini. Priplazila se je na 50 m v bližino straže. Ubit je bil 1 vojak, a več ranjenih. - 16. VIII. je naša patrola zažgala 530 m bukovih drv v Trnovskem gozdu. - 17. VIII. je naša patrola napadla italijanske vojake pri Predmeji, ko so spremljali vozove z drvni. Ubit je bil 1 vojak, 1 ranjen, pobiti 4 konji, zažgano več voz z drvni, zaplenjena vojaška oprema. Istega dne so bili pregnani iz Trnovskega gozda vsi lesni delavci in vozniki. Uničenih je bilo 250 q oglja, ki je bil last italijanskih tvrdk. Na več mestih so bili prežagani telefonski drogovi in uničena vsa telefonska napeljava na tem sektorju. Pri povratku se je pri Krnici četa spopadla z Italijani, ki so bili pognani v beg. - 20. VIII. je patrola pod vodstvom tov. Vojka na Trnovski planoti požgala 210 q oglja ter porušila vso telefonsko napeljavo na tem sektorju. - 1. IX. se je naša patrola spopadla z italijanskimi lovci pri Vipavi. Lovci so bili pregnani, a zaplenjena je bila 1 lovska puška. - 2. IX. je pri Avčah naša patrola pobila 2 fašista. Zaplenjena je ena brzostrelka, 1 pištola in oprema. - 11. IX. je naša patrola 3 mož pri Ustju (Ajdovščina) napadla 4 italijanske vojake, 2 sta bila razorožena in potem izpuščena, 2 sta pobegnili. Zaplenjeni 2 puški z municijo in opremo. - 20. IX. je patrola 9 mož pod vodstvom tov. Stenjke napadla stražarnico na progi Repentabor-Trst. Pri napadu je bil 1 vojak ubit, 2 ranjena, a ostali so pobegnili. Zaplenjeno 8 pušk, municija, oprema. - 24. IX. je bila napadena četa v svojem taborišču v Trnovskem gozdu. Napad velikega števila vojakov in miličnikov je bil z jurišem odbit.

II. GRUPA ODREDOV (Štajerska): Področje II. grupe odredov je postalo od avgusta do novembra prizorišče silovite nemške ofenzive proti nemškim četam, ki so jo okupatorji izvajali z obkoljevanjem in "blokada" celih predelov. Naše čete so se izmikale odločilnim frontalnim napadom in s protisukni zadajale sovražniku mnoge izgube. Na področju Savinjskega odreda so bili doseženi naslednji rezultati:

15. IX. Spopad pri Sv. Juriju ob Taboru. V bitki, ki je trajala uro in pol, je padlo 5 Wehrmannov. - 18. IX. Razrušena proga pri Litiji. - 20. IX. Napad na Kal pri Hrastniku. 3 nemški žandarji in 1 denunciant ujeti in justificirani. - 20. IX. Na Čreti z eno bombo ubiti 4 Wehrmanni in 6 ranjenih. - 24. IX. Napad Nemcev na taborišče na Limbarski gori. Ubitih 25-30 Nemcev. - 25. IX. Spopad pri Vranskem. Padla 2 Wehrmanni. - 25. IX. Zaseda na cesti Trbovlje-Hrastnik. Zažgan 1 tovorni avtomobil, prikolica, 3 luksusni avtomobili, 1 motorno kolo, ubit 1 Wehrmann. - 28. IX. Spopad pri St. Pavlu pri Preboldu. Ubit 1 policist. - 30. IX. Napad nemške alpske policije na taborišče na Menini planini. Napad odbit. Ubitih 10 Nemcev.

5.X. Ubita 2 Wehrmanna na Čreti.- 15.X. Spopad pri Libojah. Ubita 2 gestapovca.- 16.X. Napad na motociklista na cesti Zagorje-Kolovrat. 1 policist ubit, 1 ranjen. 19.X. Uničeno 1 km telefonske proge Moravče-Vače.- 20.X. Specialna patrola ubila podnevi na njegovem stanovanju glavnega poveljnika trboveljske Wehrmannschaft "hauptsturmführerja" Hansa Bellenzierja (majorja). Zaplenjeno mu je važnejše imetje in orožje.- 29.X. Specialna patrola štabne zaščite justificirala po dnevi v Nazarjah poveljnika Wehrmannschafta "sturmführerja" (kapitana) Franza Gerberja, glavnega hitlerjevskega priganjača v gornji Savinjski dolini.- 27.X. Zaseda na cesti Trbovlje-Trojane. Ubit 1 policist, 3 ranjeni. Poškodovan 1 luksusni avto in 1 avtobus.- 28.X. Porušeni 20 telefonskih drogov in odnesena žica na cesti Moravče-Vače. Zažgan kamjon, ki je prišel popravljat poškodbo. 2 policista ubita.- 31.X. Večji napad Nemcev na taborišče I. bataljona SO na Čreti. Sodelovala je policija z Wehrmannschaftom. Bataljon si je iz sklenjenega obroča izsilil umik s silovitim jurišem. Nemško krilo je bilo popolnoma razbito. Pogrešajo 47 Wehrmannov, najmanj 20 je sigurno ubitih. Na naši strani nobene žrtve.- 1.XI. II. bataljon SO vdrl v Vače, blokiral nemške postojanke in izvršil obsežne rekvizijske akcije.- 4.XI. I. bataljon SO je podnevi zasedel vas Spodnje Kraše na cesti Gornji grad-Mozirje. Iz zased, skritih pod hišah, je bil razbit avtobus, spremljan s patrolnim avtomobilom in motociklom. Zažgan patrolni avto, motocikel, poškodovan avtobus. Ubitih 5 SS-ovcev, 1 gestapovec in 3 Wehrmanni, 1 Wehrmann ujet. Bataljon je vztrajal v vasi in odbil napad Wehrmannschafta iz Gornjega grada. Padli so še 4 Wehrmanni. Plen: 1 puškomitraljez s 17 šaržerji, 1 avtomatska puška, 5 pušk, 1 parabelum, 7 revolverjev, precej municije in mnogo opreme ter materijala. Na naši strani nobene žrtve. 7.XI. Močan napad na I. bataljon na Čreti. Ubitih 12 Nemcev.- 8.XI. Razrušen steber električnega daljnovođa v Zagorju.

Skupno je bilo ubitih še 110 Nemcev in Wehrmannov ter 9 denunciantov. Poročilo pohorskega in kozjanskega bataljona sledi.

OSNOVNA NARODNA DOLŽNOST VSAKEGA SLOVENCA IN SLOVENKE JE:
PLAČEVATI REDNO NARODNI DAVEK IN
PODPISOVATI POSOJILO SVOBODE !

NE NAIVNOST, AMPAK ZLOBNOST.

Na mestu, kjer je "Slovenec" svoje dni prinašal svoja verska razmišljanja, ki so bila sploh edini pouk takoimenovanega "katoliškega" časopisa, prinaša zdaj svoje strupene izlive proti OF in komunizmu.

V članku "Naivneži" je te dni skušal "Slovenec" belogardistično hujskanje na državljansko vojno med Slovenci opravičiti s citati iz raznih papeževih okrožnic, in na ta način katoličane takorekoč pod pokorščino prisiliti, da bi sodelovali z belo gardo. To delo ni le hinavsko, marveč naravnost protiversko in laiki-kristjani se samo čudimo, da tako izrabljanje vere ne vzbudi viharja ogorčenja med slovensko duhovščino.

Katoličani v OF smo si tudi v teh vprašanjih popolnoma na jasnem. Prvič vemo, da imajo papeške okrožnice - posebno, če se ne tičejo izrecno verskih stvari - samo veljavo avtoritativnega mnenja. Drugič vemo, da se boj proti komunizmu v papeževih okrožnicah more razumeti samo v nazorskem smislu, nikakor pa ne kot oborožena akcija proti sonarodnjakom. V takem smislu lahko razumemo tudi besede, da katoličan ne bo "prav v nobeni reči deloval s komunizmom", zakaj drugače te besede ne bi bile samo protikatoliške, marveč tudi protinaravne. Gospoda, ki je vsekakor blizu "Slovenca" te besede tudi drugače razume, kadar ji to ustreza. Drugače ne bi mogli razumeti, kako more bivši podpredsednik Katoliške Akcije v Sloveniji, dr. Miha Krek, sedeti v vladi, ki ima vsaj formalno upostavljene diplomatske odnose s komunistično Sovjetsko Zvezo in ki se vsaj pred svetom izdaja za pripadnika anglo-sovjetsko-ameriške koalicije? Tretjič pa predstavlja najstrašotnejše potvarjanje katolištva ta miselnost, ki veje iz omenjenega članka in iz celotnega belogardističnega delovanja, da je namreč prva in največja dolžnost katoličana boj proti komunizmu. To je tista osnovna zmeta slovenskega klerikalizma, ki je mnoge slovenske katoličane dejansko pripeljala v fašistični tabor, v izdajalsko sodelovanje s tujimi okupatorji in jih je prignala v svojem logičnem posledku do tega, da z Mussolinijem vred dejansko tudi Hitlerja priznavajo za največjega "katoliškega" borca, ki na najdoslednejši način in najokrutnejši način vodi borbo proti komunizmu v skladu z "navodili svetega očeta".

Ugotavljamo, da to ni naivnost, ampak zlobnost do dna pokvarjenih bogokletnikov in največjih škodljivcev katoliške stvari.

Katoličani v OF.

Belogardistični "Slovenec" je v zadnjem času prinesel celo vrsto laži o dogodkih na našem sektorju. Da bi slovenska javnost videla, koliko je treba verjeti "Slovenčevim" in "Jutrovim" poročilom o stanju in postopanju slovenskih partizanskih čet, bomo navedli samo 3 "Slovenčeve" laži:

1. "Slovenec" poroča, da so partizani ubili kaplana Hočevarja iz Stare vasi pri "prijateljskem" obisku pri svojem znancu. V resnici je bil kaplan Hočevar 25. X. obkoljen v neki hiši v vasi Perovo, kjer je skupaj še z nekim belogardističnim agitatorjem ravno priredil sestanek belogardistične "vaške straže". Aretirani so bili vsi člani vaške straže te vasi, toda ker niso dali nobenega oboroženega odpora, so bili takoj izpuščeni. Kaplan Hočevar in njegov belogardistični spremljevalec, ki sta še v zadnjem trenutku hotela izzvati krvavo obračunavanje med partizani in zapeljanimi ter prestrašenimi kmeti, pa sta bila postavljena pred partizansko sodišče in obsojena na smrt. Vse laži o "pretepanju" itd. so popolnoma izmišljene.

2. "Slovenec" poroča, da je bil belogardist Erjavec iz okolice Višnje gore pri Polici ubit "iz zasede" samo zato, ker je bil "vzgleden katoličan". V resnici pa belogardist ni bil ubit zaradi tega in ne iz "zasede," pač pa je padel v spopadu naše patrole z belogardistično patrolo tolpe na Polici, katere član in eden najbolj zagrizenih prižanjačev je bil tudi Erjavec. Skupaj z Erjavcem so bili istočasno ubiti še trije belogardisti in ne vemo, kako da "Slovenec" tudi teh treh ni počastil z objavljanjem njihovih fotografij. Pri Erjavcu smo zaplenili puško, bombe in dokumente, ki si jih "Slovenčev" reporter lahko ogleda v našem štabu in iz katerih bo videl, da je bil "zgledni katoličan" Erjavec član MVAC, da je imel od italijanskih oblasti dovoljenje za nošenje orožja (puška in bombe) itd. O tem pa ni dvoma: izdajalske zaveznike okupatorjev, ki se ne vdajo, mi uničujemo in jih bomo uničevali tudi v bodoče.

3. "Slovenec" je objavil pred kratkim poročilo o "hrabrem" pohodu "vaških straž" iz Bizovika in Dobrunj proti partizanom na sektorju Zalog-Polica. Ob tej priliki, da so pobili veliko partizanov, zažgali celo vrsto taborišč ~~in~~ in ujeli neko "uniformirano partizanko". Predvsem je "Slovenec" pozabil poročati, da so to razbojniško "operacijo" izvršili predvsem italijanski oddelki, ki so jih spremljale seveda tudi belogardistične tolpe pod vodstvom Čapudra iz Bizovika. Ostala dejstva so pa naslednja: Italijanom in belogardistom je pod zaščito megle res uspelo preko gozdov priti v hrbet naših položajev ter "iznenaditi" l četno taborišče, v katerem se je nahajala samo-straža. Pa še ta straža se je uspela pravočasno umakniti. Italijanski in belogardistični "junaki" so seveda v taborišču zaplenili nekaj živil, potem so se pa spravili zlasti nad vas Podlipoglav, kjer so zažgali nekaj objektov in pobrali vaščanom vse svinje in vse konje. Poleg tega so v vasi aretirali dve domači dekleti in ju odveli s seboj. In še to je "Slovenec" pozabil povedati, da je s svinjami, kokoši, mastjo in moko obložene italijanske in belogardistične "junake" pri odhodu napadla naša patrole ter so pri tem verjetno imeli vsaj nekaj težko ranjenih. Mi nismo imeli niti enega ubitega ali ranjenega ali ujetega in seveda tudi ne ujete "uniformirane partizanke".

Navedli smo samo tri zgovorne primere "Slovenčevih" laži. Če bi tudi ostali naši bataljoni iz notranjosti Slovenije mogli takoj odgovoriti na neštete podobne laži, ki jih "Slovenec" prinaša, potem bi bilo kmalu konec odvratne izdajalske "Slovenčeve" muzike.

30. XI. 1942.

Za Štab III. bataljona ZDO:

Politkomisar: Tine Železnik

Komandant: Ludvik Zupanc.

PRIPOMBA REDAKCIJE "SLOVENSKEGA POROČEVALCA". - Pozivamo vse štabe naših partizanskih čet kakor tudi vse terenske organizacije in zaupnike OF, da nam čim pogosteje pošiljajo dopise, ki bodo na sličen način kakor gornja izjava III. bataljona ZDO razkrinkavale s konkretnimi podatki laži in klevete, ki jih belogardistično časopisje širi o stanju in postopanju partizanskih oblasti na terenu. Mi s podlimi izdajalci in mrhovinarji na telesu lastnega naroda ne bomo polemizirali. Toda slovenskemu ljudstvu je treba razkriti vso neizmerno nizkotnost in peklenko pokvarjenost laži belogardističnega tiska. Partizani! Dopisujte v "Slov. Poročevalca"!

Z A P I S K I N A R O B U .

POMEN SOVJETSKEGA PARTIZANSKEGA GIBANJA. Moskovska "Pravda" piše v svojem uvodniku z dne 14. novembra: "Slavni podvigi sovjetskih partizanov navdihujejo in krepijo borbo proti fašističnim podjarmljevalcem, ki jo vodijo partizanski odredi, boreči se po gozdovih in gorah Slovenije, Dalmacije, Bosne in Črne gore, Hrvatske in Srbije, dvigajo borbeni duh Francozov, DANCEV, Holandcev in drugih narodov v evropskih deželah, ki so jih okupirali hitlerjevci."

ROBOTTIJEV RAZGLAS. V času naraščajoče demoralizacije italijanske vojske in njenega zaledja je smatral ljubljanski okupatorski komandant Robotti za potrebno, da z bajnimi številkami o ubitih slovenskih partizanih dvigne moralo svoje banditske vojske in tiste "poštene slovenske mladine" iz bele garde, ki se je prodaja tujim okupatorjem. Vkljub bedastim številkam o partizanskih izgubah, ki so na las podobne astronomskim številkam nemškega vrhovnega poveljstva o izgubah že desetkrat do kraja uničene sovjetske vojske, pa Robottijev proglas vendarle vsebuje dragoceno priznanje: da se na tisoče in tisoče slovenskih mož in fantov z orožjem v roki bori proti tujim zatiralcem in za svobodo svoje domovine. In ti tisoči živih partizanov so jamstvo, da se bodo tudi v Robottijevem primeru uresničile Stalinove besede, ki jih je izrekel 6. novembra t.l.: "Mi poznamo krivce teh nesramnosti, graditelje "novega reda v Evropi", vse te novopečene general-gubernatorje in navadne gubernatorje, komandante in podkomandante, njihova imena poznajo deset tisoči močenih ljudi. Naj ti krvniki vedo, da se odgovornosti za svoje zločine ne bodo izognili in da ne bodo ušli maščevalni roki mučenih narodov!"

DRAGOCENO PRIZNANJE. Žebotovski pisun je 19. novembra napisal v "Slovenca" članek pod naslovom "Prostaško blatenje spomina dr. Marka Natlačena". Iz tega pisanja nismo izvedeli nič več in nič manj kakor to, da je resnica vse, kar smo o Natlačenu pisali in zaradi česar je bil ta slovenski Quisling justificiran. Izvedeli smo pa tudi še, da je narodno izdajstvo in sodelovanje s tujimi okupatorji v skladu z mednarodnim pravom in krščansko moralo. Pristavljamo samo, da je mednarodno pravo, na katero se žebotovski advokat izdajstva sklicuje, mednarodno pravo fašističnega "novega reda" in ne mednarodno pravo svobodoljubnih narodov, po katerem bodo ob uri obračuna sojeni vsi izdajalski izrodki slovenskega naroda.

ČASTITKE SOVJETSКИH MITROPOLITOV OB 25-LETNICI OKTOBERSKE REVOLUCIJE. Ob 25. obletnici Velike Oktoberske Socialistične Revolucije je poglavar pravoslavne cerkve v Rusiji, moskovski metropolit Sergej, poslal Stalinu častitko, v kateri med drugimi pravi: "V imenu naše duhovščine in vseh vernikov ruske pravoslavne cerkve v naši domovini Vas najsrčneje pozdravljam in molim za Vas, ki Vas je Bog izbral za voditelja naše vojske, da nas povedete k zmagi nad barbarskimi sovražniki ter vrnete naši zemlji mir, našemu narodu pa odprete svetlo bodočnost. Naj Bog krona s uspehom Vaše velike napore za blagor naše domovine!" Mitropolit Nikolaj, škof kijevski in gališki, član Sovjetske državne komisije za preizkovanje hitlerjevskih zločinov na zasedenem sovjetskem ozemlju, je naslovil na Stalina naslednjo častitko: "Verno ukrajinsko ljudstvo, ki težko trpi pod jarmom nemških razbojnikov, pričakuje kakor dan Vstajenja, dan svojega osvobojenja in povratka v mirno in srečno življenje. Prosim Vas, da na dan 25. obletnice sovjetske države sprejmete od mene in od vseh vernih Ukrajincev naše vdane molitve, naj Vam Vsemogočni da zdravje in dolgo življenje in da bi bila naša mila domovina pod Vašim vodstvom kmalu očiščena nemških osvajalcev. Skupno z vso deželo verujem, da bo naša sveta dežela otresla sovražnikov jarem in kmalu spet procvetela."

V ČASU, KO SE BIJE ODLOČILNI BOJ ZA OSVOBODITEV IN ZDRUŽITEV RAZKOSANE IN TEPTANE SLOVENSKE ZEMLJE, KO NASI JUNACKI PARTIZANI ŽRTVUJEJO VSE ZA SVOBODO DOMOVINE--: SVOJA ŽIVLJENJA, SVOJE ZDRAVJE, SVOJE DRUŽINE, SVOJE IMETJE, - ZAHTEVA NACIONALNA ZAVEDNOST OD SLEHERNEGA PREMOŽNEJŠEGA SLOVENCA IN SLOVENKE, DA STAVI NASI NARODNO-OSVOBODILNI VOJSKI NA RAZPOLAGO VSA MATERIALNA SREDSTVA !

